

Sjätte roten, tomt 51

Kvarteret Köpmannen

Artonde roten 1637–57h

Köpmangatans norra sida

Nionde roten 1657h–70

öster om östra hamnen

Biörn Olofsson (Olofsson står 1649–55) åkare R18 1644–55 2? mtl, 1656–57v: ***IX***, 1657: 1, 1658: 2, 1659–61: 1½, 1662: 1, 1663: 1, 1665–66, 1668–75–81, M1676: 1 tomt

Gustavi tomtöreslängder 1670–80

I februari 1664 vände sig Björn Olofsson åkare och *Jon Jönsson åkare* mot *Hans Elers* tjänare *Jacob Lauterbach* från Hamburg. Hans Elers hade den 14 april lejt deras hästar att spännas för en vagn från Göteborg till nästa gästgivaregård Rågelund (Landa socken, Fjäre härad) Genom Hans Elers hastiga åkande, drivande och jagande med tung och svår vagn hade Björn Olofssons häst dött och Jon Jönssons häst hade kommit hem förlamad. *Christian Nötel*, *Hans Bräckman* m fl. vittnade, att hästarna var ”oskadde och färdige”, när de spändes för Hans Elers vagn.

Sven Hansson R18 1653: 1 mtl

Anders Svensson 1/2 1665–70

Enligt resolutionsboken förordnades *Peder Haraldsson* den 26.6.1671 att förrätta arvskifte mellan Björn åkare och hans barn, eftersom han ville träda i nytt äktenskap. Den 23.1.1676 talade Björn åkare om sin avlidne son, som rimligen bör vara den *Per Biörnsson*, vars änka omtalades i längderna 1673–75. – Lars Biörnsson, ålderman för åkarna, fick burskap 19.1.1670 (bodde 2.3, uppbud 1.3.1669)

Jöns Juthe 1676

Anders murmästare hos Biörn åkare 1681

Björn åkares änka omtalas som husägare 1694 och bör vara identisk med den *Ingjerd Jönsdotter*, vilken för 100 d smt sålde en halv tomt med hus mellan Johan Larsson i väster och Lars Larsson timmerman i öster till *Jöns Jonsson timmerman*, uppbud 3.3.1702. Men hela gården står i tomtöreslängden 1696 skriven på

fältväbeln Sven Finman

(av garnisonen 1698). Rustmästare Finmans hustru omtalas i Gustavi begravningsräkenskaper 11.9.1700. Den 23.5.1711 var han fänrik, när hans andra hustru begravdes. Sven Finman lånade 100 d smt av hospitalet den 27.3.1702 för att kunna börda den halva delen av gården och varav han ärvt den andra hälften av svärmodern (d.v.s. Björn Olofsson åkares änka Ingjerd Jönsdotter). Han pantsatte hus på Köpmansgatan intill Joen Larssons hus i väster och Arfve Larsson i öster. Cautionist var *Sven Larsson handskmakare* och vittne *Johan Olofsson Ugglå* (AIIb:4).

Den senare krävde den 20.2.1713 för fältväbeln Sven Finmans omyndiga barns räkning *skepparen Petter Wallströms änka hustru Ingeborg Svensdotter* enligt köpekontraktet. Hon hade köpt

Sven Finmans barns gård. Hennes begäran om dilation beviljades på villkor att hon såg till att barnen fick sin nödtorft.

1714 omtalas

målaren Alexander Fox

som ägare till gården. 1717 omtalas hans hustru heta Ingeborg Svensdotter, vilket betyder att Petter Wallströms änka lyckades behålla gården och gifte om sig med Fox. Äktenskapet med Alexander Fox måste vara hennes tredje, ty hon hade i ett tidigare äktenskap dottern *Johanna (Ingeborg) Carlsdotter* begr. D 30.7.1725, gift med *tunnbindaremästare Hans (Jonsson) Hising*. Denne, som var ägare av hus och gård (senare ödetomter) på Sillgatan öster om madame Ahlroths gård hade 8 döda barn begr. D. Dottern Anna Christina Hising gjorde han arvlös, därför att hon trots hans förbud den 22.6.1746 av Erland Fogelberg vigdes med artillerihantlangaren Carl Ramberg (se EIIb:39, 3.5.1746). Enligt uppgifterna i samband med detta skulle Anna Christinas mor ha avlidna brodern Oluf Carlsson, Kråkerö och systermannen Oluf Nersa, Hisingen: Ingeborg Svensdotter skulle alltså ha fler barn i sitt första äktenskap.

För målaren Alexander Fox hade bördsbrev för att lära målarekonsten utfärdats den 7.8.1709 (Ba:18). Han var son till *mästaren av lovl. bleckslagarehantverket Abraham Fuckz*, ”för någon tid sedan i herranom avliden”. Kristine kyrkas begravningsbok upplyser om att denne Alexander Fox far hade begravts den 15.6.1690, ”bettlägerig gemacht durch übele hanthierung und gewalthätigen schlägen von einen Munsterschreiber Suen – alt 38 Jahr, 5 Monast, 8 Tage” Mor var hustru *Anna Margareta Ludwig* ”ännu i livet och till det bästa bekant”. Hon gifte den 4.10.1693 om sig med *bleckslagaren Benjamin Conrad*.

1715 värderades tomten till 120. hus 200 och lösegendomen till 100.

Alexander Fox fick burskap den 26.3.1716. Utom makarna Fox, som betalade 4,16 var i kontribution bodde 1717 i gården: *läregossen Lars Säfwedahl* (sl. se 6.47), *Erik Kungberg* av artilleriet med hustrun *Anna Olofsdotter*, *soldathustrun Kerstin Eriksdotter* samt *stadsbåtsmannen Jon Michelsson* och hans *hustru Anna Jacobsdotter*.

Stolrum i domkyrkan fick mästare Alexander Fux efter *mäster Pehr Borgström* den 17.8.1720. Enligt brev från kommerskollegium ansökte riksdagsfullmäktigen från Göteborg Alexander Fox enligt brev till magistraten 1738 (EIIb:18) sinnad att i Göteborg anlägga och inrätta ”en fabrique af såwäll allehanda slags Tapeter, såsom safteströvxduks samt andra på gyllan och dylikt manér gjorde Tapeter samt ock diverse sorter vaxduk”. I magistratens svar (Ba:43) omtalas att en antagen frimästare i saft-tapeters anläggande kunde ha invändningar.

Alexander Fox begravdes i domkyrkoförsamlingen 11.5.1744. Enligt bouppteckningen den 3.7.1745 efterlämnade han 2 213 d 31 5/6 öre smt, därav hus och tomt på Köpmangatan värd 318 d smt samt följande tavlor: Lazari uppväckelse, Maria med barnet, Karl XII, Konung Fredrik och Drottningen, Vulcanus, Kristi bedjande, Gustaf II Adolf, Kristus och brunnen (W. Berg: I, vol. 2, s 37) 1745 värderades hans gård på Köpmangatan.

Ingeborg N /Svensdotter/, madame Fox, ”målaremästare Normans svärmoder” begravdes D 2, 11.1758.

Petter Fox (burskap som bryggare 25.3.1748) och *Johan Norman* (Norrman) skrev till magistraten under första halvåret 1759 (EIIb:95) angående den 1745 oavslutade bouppteckningen efter deras sal fader och svärfader målareåldermannen Alexander Fox. Sedan dennes död hade såväl

deras moder och svärmoder som Johan Normans hustru *Anna Christina Fox* avlidit (begr. D 18.7.1758) efter nästlidet års brand. Johan Norman hade en omyndig son. (Det bör vara målaren Alexander Norman, som bodde ibm hos Johan Normans änka Catharina 2.21, Varuhuset 1790.) Både fast och lös egendom var uppbränd. Petter Fox och Johan Norman hade varit tvungna att göra sammanskott till moderns begravning. De inlade räkning angående arbete som hade utförts i Kungshuset: sterbhusets fordran hos staden var 448 d 26 öre smt.

Manufaktoristen Abraham Fox d.y.

kallades *färgaregesäll* den 19.6.1734, då hans utomäktenskapliga barn begravdes. Han gifte sig i Chr 14.7.1744 med Anna Christina Ludvig, som var född 1719 (döpt 19 maj) son dotter till Friedrich Ludwig och Catharina Wulff.

Han ägde gården 1747–65. Han erhöll 1744 (det av fadern begärda) tillståndet att tillverka vaxdukstapeter och allehanda lackeriarbeten. Det bör vara hans hustru som begravdes i D 13.6.1760.

Slaktareåldermannen Johan Schröder

1775–1800

och hans hustru *Anna Maria* köpte gården för 1 600 d smt (1 266 rdr 32 skill specie) den 16.6.1774, då läget angavs vara mellan branddrängen Jonas Bolin å östra och borgaren Erik Wollenbergs hus å västra sidan. Köpeskillingen skulle betalas till *säljaren snickaren Carsten Didrik Lohman*. Burskap fick Johan Schröder den 15.9.1775, Samma grannar angavs när makarna Schröder den 4.9.1781 till *källaremästare Peter Reuterquist* för lån av 400 rdr specie pantsatte gården men då var grannen Wollenberg avliden 28.7.1774: hans änka *Brigitta Wollenberg* omtalades vid uppbudet den 1.2.1779 (30-penning 8 rdr 42 sk 8 r).

Hamn- och torgfogden Johan Clason (son till Anders Claesson och Elin Persdotter), född 23.10.1770, död 23.7.1805. Han efterlämnade enl. bou 3.9.1805 6.51 på Köpmangatan inropat på auktion 5.6.1804 för 760 rdr, uppbud den 11.6.1804 (Berg I:1, 362).

Gården ägdes 1807 av

hamnfogden Eliassons (Claessons) änka.

Senare uppbud av 6.51

Se 6.50 och 6.53.